Grafik Eserde Sahiplik Karinesi

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 11. Hukuk Dairesi	24.03.2026	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/4482	2026/1635	FSEK 11, FSEK 12, FSEK 68, HMK 373/1

ÖZET

Tasarımcının sloganlı grafiğinin tekstil ürünlerinde izinsiz kullanıldığı davada, ekran görüntüsüyle eser sahipliği ispatlanamadı diye verilen ret bozuldu; dosya kapsamı ve bilirkişi tespitlerine göre FSEK 11 eser sahipliği karinesinin doğduğu kabul edilmeliydi.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/grafik-eserde-sahiplik-karinesi-fsek-11-2026-1635/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

11. Hukuk Dairesi 2025/4482 E. , 2026/1635 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 44. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2023/276 Esas, 2025/905 Karar

HÜKÜM : Esastan ret

İLK DERECE MAHKEMESİ : Bakırköy 2. Fikri ve Sınaî Haklar Hukuk Mahkemesi

SAYISI : 2021/460 E., 2022/269 K.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı, davacı tarafından temyiz edilmekle; temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

KARAR

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilin bir tasarımcı olup yarattığı eserleri/tasarımları ... adresinde, kendisine ait hesapta satışa sunduğunu, davaya dayanak olan müvekkiline ait eserin 10.12.2018 tarihinde ... adlı internet sitesine müvekkili tarafından konulduğunu, davalı şirketin, müvekkilinin izni ve bilgisi olmaksızın, müvekkiline ait yedi adet eseri hukuka aykırı olarak aldığını ve tekstil ürünlerinde kullandığını, müvekkiline ait eserin yer aldığı tekstil ürünlerinin internette davalı tarafından satışa sunulduğunu, müvekkiline ait eser/tasarımın ihlaline halen devam edildiğini, davaya dayanak yapılan unsurun hem 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu (FSEK) kapsamında bir "eser" hem de 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu (SMK) kapsamında "tasarım" niteliği taşıdığını, davalının eylemlerinin 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK) kapsamında haksız rekabet teşkil ettiğini ileri sürerek eserden ve tasarımdan doğan haklara tecavüzün tespiti, men'i ve ref'ini, davalı yan fiillerinin haksız rekabet teşkil ettiğinin tespiti ve önlenmesini, şimdilik 500,00 TL maddi tazminatın tahsili ile FSEK'in 68. maddesi gereğince tazminatın üç katının ödenmesini ve 10.000,00 TL manevi tazminatın tahsilini talep etmiş, 17.10.2022 tarihli dilekçesi ile, 500,00 TL olan maddi tazminat taleplerini 2.408,67 TL olarak ıslah etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davacının uyuşmazlığa konu ibarenin ... internet adresinden temin edildiği iddiasının gerçeği yansıtmadığını, davacı tarafın öncelikle davaya dayanak yaptığı görselin kendisine ait olduğunu ve zararını ispat etmekle yükümlü bulunduğunu, "... ... ..." sloganının oldukça yoğun kullanılan bir ibare olduğunu savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile davaya konu grafiğin kanunda yer alan eser kategorilerinden birine girdiği ve renk ve biçim olarak bütünlük arzettiği, özgün olduğu ve sahibinin hususiyetini taşıdığı, bu itibarla eser vasfını taşıdığı, davalı tarafça eser sahipliği hususunun ispatlanamadığı, dosyaya sunulan ekran görüntüsü ile eser sahipliği karinesinin doğamayacağı, zira ekran görüntüsü ile FSEK'in 12. maddesi anlamında yayımlama yahut çoğaltma tarih ve ortamının belli olmadığı, davacının iddialarını destekler tespit yapılamadığı, davaya konu edilen tasarımın kamuya ne zaman ve kim tarafından sunulduğu hususlarının ispatlanamadığı, tescilsiz tasarım korumasından yararlanma şartlarının sübut bulmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş, hüküm davacı tarafça istinaf edilmiştir.

IV. İSTİNAF

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile İlk Derece Mahkemesinde verilen kararın usul ve yasaya uygun olduğu gerekçesiyle davacı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiş, hüküm davacı tarafça temyiz edilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Dava ve Hukuki Nitelendirme

Dava, davalının, davacıya ait "... ... ..." ibareli eserinden ve tasarımından kaynaklı haklarına tecavüzün ve haksız rekabetin tespiti, men ve ref'i ile maddi ve manevi tazminat istemlerine ilişkindir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

1.Davacı, "... ... ..." ibareli tasarımının sahibi olduğunu, tasarımını ... sitesinde yayınladığını, davalının bu siteden tasarımı kopyalayarak kullandığını ileri sürmüş olup İlk Derece Mahkemesince; dava konusu tasarımın eser vasfında olduğu, ancak ... sitesinde davacı adına bir kayda rastlanmadığı, davacının kişisel bilgisayarındaki ekran görüntüleri ile dosyaların da eser sahipliğinin ispatlanamadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş, davacı tarafın istinaf başvurusu ise Bölge Adliye Mahkemesi hukuk dairesince esastan reddedilmiştir.

2. 31.01.2022 tarihli bilirkişi raporunda ifade edildiği üzere, dava konusu çalışma FSEK kapsamında estetik değere sahip ve sahibinin hususiyetini taşıyan grafik bir eserdir. Davacı, dava dilekçesinde, davaya konu tasarımını 10.12.2018 tarihinde oluşturduğunu belirtmiş ise de, .../ uzantılı internet sitesinde yapılan araştırmada dava konusu "... ... ..." görseline rastlanmamış, ...://.../...-626 uzantılı ... adresinde ise davalıya ait dava konusu yağmurluğa ait fotoğraflara yer verilmiş olup ilgili ... adresinin en eski 29.11.2020 tarihli arşiv sürümüne ulaşılmış, ancak söz konusu fotoğrafların siteye eklenme tarihi bilgisine ulaşılamamıştır. Davacının eser sahipliğine ilişkin olarak dosyaya sunduğu ekran görüntüsü (Resim 3) incelendiğinde de, bunun ... ... hizmetinden online olarak alındığı, ...-..... isimli bir dosyanın ... ... yüklendiği, bunun da shutterstock isimli bir klasör altına konulduğu, oluşturulma tarihinin 10.12.2018 olduğu anlaşılmıştır. Her ne kadar dosyanın orjinali dava dosyası eklerinde paylaşılmamış ve dolayısıyla davacının eser sahibi olup olmadığı konusunda kesin bir kanaat sağlamayacak ise de, eser sahipliği karinesinin doğduğu kabul edilmelidir.

3. Zira, eser sahipliği karinesini düzenleyen FSEK'in 11. maddesinde "Yayımlanmış eser nüshalarında veya güzel sanat eserinin aslında, o eserin sahibi olarak adını veya bunun yerine tanınmış müstear adını kullanan kimse, aksi sabit oluncaya kadar o eserin sahibi sayılır. Umumi yerlerde veya radyo televizyon aracılığı ile verilen konferans ve temsillerde, mutad şekilde eser sahibi olarak tanıtılan kimse o eserin sahibi sayılır, meğer ki, birinci fıkradaki karine yoluyla diğer bir kimse eser sahibi sayılsın." hükmüne yer verilmiş olup, aynı Kanun'un 12. maddesinde de " Yayımlanmış olan bir eserin sahibi 11. maddeye göre belli olmadıkça, yayımlayan ve o da belli değilse çoğaltan, eser sahibine ait hak ve salahiyetleri kendi namına kullanabilir. Bu salahiyetler, 11/2 bendine göre karine ile eser sahibinin belli olmadığı hallerde konferansı verene veya temsili icra ettirene aittir. Bu maddeye göre salahiyetli kimselerle asıl hak sahipleri arasındaki münasebetlere, aksi kararlaştırılmamışsa, adi vekalet hükümleri uygulanır." denilmektedir.
Bu durumda, mahkemece, dosya kapsamı ve bilirkişi raporundaki tespitler de dikkate alınarak, davacının eser sahipliği karinesi gereği dava konusu esere ilişkin hak ve yetkileri kullanabileceğinin kabulü ile değerlendirme yapılarak bir sonuca varılması gerekirken, hatalı gerekçelerle davanın reddine karar verilmesi doğru olmamış, hükmün davacı yararına bozulması gerekmiştir.

4. Bozma sebebine göre davacının diğer temyiz itirazlarının incelenmesine şimdilik yer olmadığına karar verilmiştir.

VI. SONUÇ: Yukarıda (1), (2) ve (3) numaralı bentlerde açıklanan nedenlerle davacının temyiz itirazlarının kabulü ile İlk Derece Mahkemesince verilen karara yönelik istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının BOZULARAK KALDIRILMASINA, (4) numaralı bentte açıklanan nedenlerle davacının diğer temyiz itirazlarının incelenmesine şimdilik yer olmadığına, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 373/1 hükmü uyarınca dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, peşin alınan temyiz karar harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 24.03.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.